

RF-4149-50
M.R.S. (Sem. I) Examination
April / May – 2010
Rural Development

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

RF-4149

સૂચના

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : M.R.S. (Sem. 1)</p> <p>Name of the Subject : Rural Development</p> <p>Subject Code No. : 4 1 4 9 Section No. (1, 2,.....): 1</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □</p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
---	--

(૨) દરેક વિભાગ માટે જુદી ઉત્તરપોથીનો ઉપયોગ કરો.

૧ ગ્રામવિકાસના પ્રક્રિયામાં કયા મુદ્દાઓને આવરી લેવા જરૂરી છે તે જણાવી, ૧૫
વિકાસની વ્યૂહરચનામાં આયોજનની અગત્ય ચર્ચો.

અથવા

૧ ગ્રામવિકાસ માટેની વિવિધ સૈદ્ધાંતિક વિચારધારાઓની સમીક્ષા કરો. ૧૫

૨ સંકલિત ગરીબી બાબતે રોબર્ટ ચેમ્બર્સની થિયરીને સવિસ્તર સમજાવો. ૧૦

૩ ગ્રામવિકાસના પ્રક્રિયામાં લોક-સહભાગીદારીની ભૂમિકા દૃષ્ટાંત આપીને સમજાવો. ૧૦

RF-4150

સૂચના

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M.R.S. (Sem. 1)

Name of the Subject :
Rural Development

Subject Code No. : 4 1 5 0 Section No. (1, 2,.....) : 2

Seat No. :

Student's Signature

(૨) દરેક વિભાગ માટે જુદી ઉત્તરપોથીનો ઉપયોગ કરો.

૪ વિકાસ અને વૃદ્ધિના પાયાના તફાવતો સમજાવીને, વિકાસનું મૂલ્યાંકન કરવાના વિવિધ માપદંડોની ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

૪ ભારતના ગ્રામવિકાસમાં એ.કે. સેનના વિકાસ અંગેના વિચારોની પ્રસ્તુતતા ચર્ચો. ૧૫

૫ ગુજરાત રાજ્યના સંદર્ભમાં ગાંધીપ્રેરિત ગ્રામવિકાસનાં થયેલા કાર્યોની સમીક્ષા કરો. ૧૦

૬ ગ્રામ્યક્ષેત્રે કાર્યરત વિવિધ ગ્રામીણ સંસ્થાઓની ગ્રામવિકાસના કામોની અસરકારકતા અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. ૧૦